

UDK 376

ISSN 1409-6099

ИЗДАВАЧИ:

- *Филозофски факултет-Институт за дефектологија*
- *Сојуз на дефектолозите на Република Македонија*
- *Педагошки завод на Македонија*

дефектолошка
теорија и
практика

тримесечно списание

**година IV - јануари - јуни бр. 1 / 2
Скопје 2000 год.**

дефектолошка теорија и практика

ИЗДАВАЧКИ СОВЕТ:

д-р Трајан ГОЦЕВСКИ, претседател
Симеонка ГУЧЕВА, заменик претседател
д-р Љупчо АЈДИНСКИ, м-р Душко ТУЏАРОВ
д-р Зоран СТОЈАНОВСКИ, Снежана ГЕОРГИЕВСКА
д-р Мирко МИРЧЕВСКИ, д-р Стојан АЛЕКСИЕВСКИ
д-р Стојан ГРКОВ, Кани АЛИУ
Гордана НАУМОВСКА, Ѓорги ГРУЕВСКИ

РЕДАКЦИОНЕН ОДБОР:

д-р Љупчо АЈДИНСКИ, д-р Јрданка ДИМОВСКА
д-р Виолета АРНАУДОВСКА, д-р Киро КАМБЕРСКИ
д-р Јован КОРУБИН, д-р Анастас ЛАКОСКИ
д-р Верица ТРАЈКОВСКА, д-р Драгослав КОПАЧЕВ
д-р Иван ДВОЈАКОВ, д-р Наташа ГАЛЕВСКА
д-р Горица ЛЕВЕНСКА, д-р Горан АЈДИНСКИ
д-р Владимир МИРЧЕВСКИ, м-р Зора ЈАЧОВА,
м-р Владимир ТРАЈКОВСКИ, Елизабет СОЛТИРОВА
Невена ПАЧЕМСКА, Соња АНДОНОВСКА

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК:

д-р Љупчо АЈДИНСКИ

УРЕДНИК:

Величко АНДРЕЕВСКИ

СЕКРЕТАР НА РЕДАКЦИЈАТА:

д-р Ристо ПЕТРОВ

ЈАЗИЧНА РЕДАКЦИЈА:

Илија КОРУБИН

дефектолошка
теорија и
практика

defectological
theory and
practise

содржина

contents / abstract

**дефектолошка стручно-научна
проблематика**

**defectological and scientific
issues**

Ана МОМИРОВСКА

Ana MOMIROVSKA

**ФРАГИЛНИОТ X-СИНДРОМ И
МЕНТАЛНАТА РЕТАРДАЦИЈА** 009

**FRAGILE X-SYNDROME AND
MENTAL RETARDATION** 016

*Владимир ТРАЈКОВСКИ
Мирко СПИРОСКИ*

*Vladimir TRAJKOVSKI
Mirko SPIROSKI*

**ИМУНОДИЈАГНОСТИКА И
ИМУНОТЕРАПИЈА НА АУТИЗМОТ** 017

**IMUNODIAGNOSTIC AND
IMMUNOTHERAPY OF AUTISM** 021

Весна КОСТИЌ

Vesna KOSTIC

**ПРОБЛЕМИТЕ ВО РЕЧНИКОТ НА ЛЕСНО
МЕНТАЛНО РЕТАРДИРАНИТЕ ДЕЦА ОД
УЧИЛИШНА ВОЗРАСТ** 022

**VOCABULARY PROBLEMS OF THE LIGHTLY
MENTALLY RETARDED SCHOOL AGED
CHILDREN** 037

Наташа ЧИЧЕВСКА-ЈОВАНОВА

Natasa CICEVSKA-JOVANOVA

**РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ЛИЦАТА СО
ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА** 038

**REHABILITATION OF PERSONS WITH
CEREBRAL PALSY** 042

медицински третман

medical treatment

*Владимир МИРЧЕВСКИ
Мирко МИРЧЕВСКИ*

*Vladimir MIRCEVSKI
Mirko MIRCEVSKI*

**НЕВРОХИРУРШКАТА СПЕЦИЈАЛНОСТ
КАКО ЕДНА ОД ОСНОВНИТЕ
ДЕТЕРМИНАНТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈАТА, ЛЕ-
КУВАЊЕТО И РЕХАБИЛИТАЦИЈАТА НА
ЛИЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ** 043

**THE SPECIALIZATION OF NEUROLOGICAL-
SURGERY AS A BASIC DETERMINATE FOR
THE PREVENTION, TREATMENT AND REHA-
BILITATION OF THE PERSONS WITH DEVEL-
OPMENT DIFFICULTIES** 046

Јасмина ИВАНОВСКА

Jasmina IVANOVSKA

**НАРУШУВАЊЕ НА МЕТАБОЛИЗМОТ НА
АМИНОКИСЕЛИНИТЕ КАКО ПРИЧИНА ЗА
МЕНТАЛНА РЕТАРДАЦИЈА-
PHENYLKETONURIA** 047

**THE DISTURBANCE OF METABOLISM
OF THE AMINO ACIDS AS A CAUSATIVE FOR
THE MENTAL RETARDATION-
PHENYLKETONURIA** 057

Тања МИШОВСКА

Tanja MISOVSKA

**ВЛИЈАНИЕТО НА ЕТИОЛОШКИТЕ
ФАКТОРИ ВРЗ СТЕПЕНИТЕ НА СЛУШНИТЕ
ОШТЕТУВАЊА** 058

**THE INFLUENCE OF THE ETIOLOGICAL
FACTORS ON THE LEVELS OF THE HEARING
DAMAGES** 068

**психолошко-педагошки
преглед**

**psychological and pedagogical
survey**

*Зора ЈАЧЕВА, Весна КОСТИЌ,
Венета ТРАЈКОВСКА,
Викторија ТРАЈКОВСКА*

*Zora JACEVA, Vesna KOSTIC,
Veneta TRAJKOVSKA,
Viktorija TRAJKOVSKA*

**АРТИКУЛАЦИСКИ СТАТУС КАЈ ДЕЦАТА СО
ОШТЕТЕН СЛУХ ОД ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗ-
РАСТ ОПФАТЕНИ СО РЕХАБИЛИТАЦИСКИ
ТРЕТМАН** 069

**THE ARTICULATION STATUS IN PRE-SCHOOL
CHILDREN WITH IMPARED HEARING
ECOMPRASSED BY REHABILITATION
TREATMENT** 084

Ивајло ПЕТРОВ

Ivajlo PETROV

**ПСИХОТЕРАПЕВТСКИ МЕТОДИ ЗА РАБОТА
СО ДЕЦАТА СО ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА** 085

**PSYCHOTHERAPEUTICAL METHODS FOR
WORK WITH CHILDREN SUFFERING FROM
CEREBRAL PARALYSIS** 087

Ивона МИЛАЧИЌ

ИНТЕГРАЦИЈА НА ДЕЦАТА СО АСПЕРГЕРОВИОТ СИНДРОМ И ДЕЦАТА НА МАСОВНАТА ПОПУЛАЦИЈА ВО ПРОГРАМАТА ЗА УЧЕЊЕ НА ВЕШТИНИТЕ 088

Ivona MILACIC

INTEGRATION OF CHILDREN WITH ASPERGER SYNDROM AND CHILDREN FROM THE GENERAL POPULATION IN THE SKILL LEARNING PROGRAMME 095

Ицка ДЕРИЖАН

ПРОБЛЕМИТЕ ВО ПРИФАЌАЊЕТО НА ДЕЦАТА СО СПЕЦИЈАЛНИ ПОТРЕБИ ОД СТРАНА НА НИВНИТЕ ВРСНИЦИ 096

Icka DERIZAN

PROBLEMS IN ACCEPTING CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS BY THE AGE GROUP 099

*Силвана ФИЛИПОВА
Ристо ПЕТРОВ*

ДОМИНАНТНАТА ЛАТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ГОРНИТЕ ЕКСТРЕМИТЕТИ КАЈ ДЕЦА СО ЛЕСНА И УМЕРЕНА МЕНТАЛНА РЕТАРДАЦИЈА 100

*Silvana FILIPOVA
Risto PETROV*

DOMINANT LATERALISATION OF THE ABOVE EXTREMITIES OF THE CHILDREN WITH LIGHT AND SEVERE RETARDATION 103

погледи-мислења-дилеми

views-opinions-dilemas

Ана ВЕЉАНОВСКА

ИДЕНТИФИКУВАЊЕ НА АУТИЗМОТ КАЈ СЛЕПИТЕ И СЛАБОВИДНИТЕ ДЕЦА 104

Ana VELJANOVSKA

IDENTIFYING AUTISM IN CHILDREN WITH BLINDNESS AND VISUAL IMPAIRMENTS 109

социјално-андрагошки аспекти

social and adult aspects

*Драгослав КОПАЧЕВ
Владимир ТРАЈКОВСКИ*

НИВО НА ДОЖИВУВАЊЕ НА ТЕЛЕСНА ЦЕЛОСТ КАЈ РАЗВОЈНИТЕ ДИСПРАКСИЧНИ И ДИСГНОСТИЧКИ РАСТРОЈСТВА 110

*Dragoslav KOPACEV
Vladimir TRAJKOVSKI*

THE LEVEL OF EXPERIENCE OF THE BODY WHOLE IN DEVELOPMENTAL DISPRAXIC AND DIAGNOSTIC DISORDERS 116

од практиката за практиката

Златко ПЕТРЕВСКИ

**ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОИЗВОДНА РАБОТА
ЗА УЧЕНИЦИ СО ЛЕСНИ ПРЕЧКИ ВО
ПСИХИЧКИОТ РАЗВОЈ ВО ПОУ „ИДНИНА”-
СКОПЈЕ**

117

from practice to practice

Zlatko PETREVSKI

**ORGANIZATION OF MANUFACTURE WORK
FOR STUDENTS WITH EASY DIFFICULT IN
THEIR PSIHIC DEVELOPMENT IN SPECIAL
ELEMENTARY SCHOOL “IDNINA”-SKOPJE**

122

нормативно-правна регулатива

Зоран КИТКАЊ, Ристо ПЕТРОВ

**ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА
ВРАБОТУВАЊЕ НА ИНВАЛИДНИ ЛИЦА**

123

normative and legal regulation

Zoran KITKANJ, Risto PETROV

**REGULATIONS OF THE LAW ON EMPLOY-
MENT OF INVALID PEOPLE REGULATIONS**

123

прикази-полемики-рецензии

Зора ЈАЧОВА

**РИСТО ПЕТРОВ:
„ТРЕТМАН НА ТЕШКО МЕНТАЛНО
РЕТАРДИРАНИ ЛИЦА”
ВО ИЗДАНИЕ НА
СПЕКТАР А. С.-НЕГОТИНО, 1999**

126

**presentations-arguments-
reviews**

Zora JACOVA

**RISTO PETROV:
“TREATMENT OF HARD MENTALLY
RETARDED”
ISSUED BY RETARDIRANI LICA
SPEKTAR A. S.-NEGOTINO, 1999**

126

вести-информации

Владимир ТРАЈКОВСКИ

**ФОРМИРАНО МАКЕДОНСКО НАУЧНО
ЗДРУЖЕНИЕ ЗА АУТИЗАМ**

129

**ОДРЖАН СТУДЕНТСКИ ДЕФЕКТОЛОШКИ
СЕМИНАР СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО** 130

news and information

Vladimir TRAJKOVSKI

**ESTABLISHED MACEDONIAN SCIENTIFIC
ASSOCIATION ON AUTISAM**

129

**DEFECTOLOGY STUDENT’S SEMINAR WITH
INTERNATIONAL PARTICIPATION** 130

ИСКУСТВА И НОВИНИ ОД СВЕТОТ

*Дора ЈЕЛЕНЦ,
Егидија НОВЉАН*

**ОБРАЗОВАНИЕ НА ЛИЦА СО СПЕЦИЈАЛНИ
ОБРАЗОВНИ ПОТРЕБИ ВО СЛОВЕНИЈА**

132

***world experience and
current events***

*Dora JELENC,
Egidija NOVLJAN*

**EDUCATIONAL OF PEOPLE WITH SPECIAL
EDUCATIONAL NEEDS IN SLOVENIA**

145

библиографија

Владимир ТРАЈКОВСКИ

БИБЛИОГРАФИЈА

146

bibliography

Vladimir TRAJKOVSKI

BIBLIOGRAPHY

146